

VIII. MITJANS DE PRODUCCIÓ AGRÀRIA

1. RECURSOS HUMANS: POBLACIÓ AGRÀRIA

En este apartat s'analitza la població agrària valenciana l'any 2024 i es compara amb les dades de 2023, així com amb la resta dels sectors productius de la Comunitat i amb el conjunt de la població agrària espanyola.

Amb la finalitat de proporcionar una informació el més fidedigna possible, es recorre a les diferents fonts oficials: Enquesta de Població Activa (EPA) de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), desocupació registrada del Servei Valencià d'Ocupació i Formació (LABORA) i afiliació a la Seguretat Social, sobre la base de l'explotació per part de l'Institut Valencià d'Estadística (IVE) dels Comptes de Cotització i Afiliacions a la Seguretat Social (Tresoreria General de la Seguretat Social).

En el quadre 8.1 es mostren les dades trimestrals i la mitjana anual de la població activa, ocupada i parada total i agrària en la Comunitat Valenciana i Espanya durant 2023 i 2024, segons a l'Enquesta de Població Activa.

L'INE presenta les dades de 2023 i 2024 en la base poblacional 2021, per la qual cosa les dades de 2023 d'este ISAV no coincidixen amb els del ISAV 2023 que estaven calculats sobre la base 2011.

En la Comunitat Valenciana els actius totals van augmentar un 1,6% i els ocupats ho van fer en un 1,8%. En el sector agrari valencià la població activa va disminuir en un 16,8% i l'ocupada en un 12,2%. A Espanya, la població activa agrària va disminuir un 2,4% i l'ocupada un 2,0%, mentres que els actius i els ocupats totals van créixer en un 1,3% i un 2,2%, respectivament.

D'altra banda,, el nombre de desocupats agraris en la Comunitat Valenciana es va reduir respecte a 2023 quedant en 6.700 persones, la qual cosa va representar una taxa de desocupació agrària del 13,1%, xifra inferior al 14,7% de taxa de desocupació agrària nacional. La taxa de desocupació total en la Comunitat Valenciana en 2024 es va situar en el 12,6%, mentres que a Espanya ho va fer en un 11,3%.

Respecte a la taxa de desocupació agrària provincial, a Alacant es va situar en el 11,4%, a Castelló en el 15,1% i a València en el 13,7%.

En 2024, els ocupats agraris en la Comunitat Valenciana van representar un 1,9% sobre el total d'ocupats, mentres que a Espanya van suposar el 3,5%. Per províncies, a Castelló van significar el 3,2%, a Alacant el 2,2% a València el 1,5%.

Quant a l'estructura de la població agrària per sexes (quadre 8.2), mentres els hòmens ocupats en l'agricultura van representar el 2,3% de la població ocupada masculina de la Comunitat Valenciana (4,7% a Espanya), les dones del sector agrari van suposar el 1,4% de la població femenina ocupada valenciana (2,0% a Espanya).

En l'evolució de la població agrària de la Comunitat Valenciana en el període 2015-2024, s'observa una certa tendència a la baixa del nombre d'actius, ocupats i desocupats agraris. (gràfic 8.1).

Quant a la distribució de la població laboral de la Comunitat Valenciana per sectors econòmics de l'any 2024 (gràfic 8.2) s'observa que el sector agrari manté una proporció reduïda enfront de la resta de sectors. Així, els ocupats agraris van significar el 1,9% dels ocupats totals, enfront del sector servicis amb el 74,6% del total.

En analitzar la distribució de la població ocupada per grups d'edat de la Comunitat Valenciana en 2024, resulta destacable que, mentres el grup d'ocupats de 55 o més anys va suposar un 31,0% per a l'agricultura, per al total de sectors va representar un 18,7% (gràfic 8.3).

En relació amb la distribució de la població agrària ocupada per sexe i grups d'edat (gràfic 8.4), en 2024 la població agrària ocupada masculina va ser superior a la femenina. Respecte a l'any anterior la població agrària ocupada masculina va disminuir en tots els grups d'edat, mentre que la femenina es va incrementar en tots ells, fonamentalment en el qual arreu les ocupades entre 25 i 56 anys.

La població assalariada agrària en la Comunitat Valenciana va ser de 32.000 persones en 2024 (quadre 8.3), la qual cosa va suposar un increment del 14,2% respecte a l'any anterior. El nombre d'hòmens assalariats agraris va augmentar un 2,8%, mentre que el de dones assalariades agràries ho va fer en un 41,4%. En el conjunt de sectors, els assalariats van créixer un 3,5%. El grau de persones assalariades (proporció de treballadors assalariats respecte al total de població ocupada en el sector) de l'agricultura valenciana en 2024 (71,3%) va ser una mica inferior al del conjunt de l'economia (83,8%).

El quadre 8.4 mostra un resum comparatiu de la població total i agrària, desagregada per sexes, en la Comunitat Valenciana i a Espanya durant 2024.

Seguidament, s'analitzen les dades del mercat laboral del sector agrari que faciliten el Servei Valencià d'Ocupació i Formació (LABORA). La manera d'obtenir les dades de desocupació registrada per LABORA és distinta a la utilitzada per la EPA pel que les dades d'una i un altre mesurament són diferents.

Segons les dades del LABORA, l'atur mig anual registrat en 2024 en el sector agrari de la Comunitat Valenciana va ser de 8.600 persones, la qual cosa va suposar una reducció del 19,3%, 2.400 persones menys que l'any anterior (quadre 8.5). Per gènere, la desocupació agrària masculina va disminuir un 23,0% i el femení un 16,2%. Per províncies, la desocupació agrària també va descendir en les tres províncies (-23,5% València, -18,5 a Alacant i -12,5% a Castelló). Quant al conjunt de l'economia valenciana, la desocupació es va créixer un 0,6%.

Si s'observa la tendència de la desocupació agrària registrat en la Comunitat Valenciana des de 2015, s'aprecia una primera etapa amb una evolució decreixent de la desocupació entre 2015 i 2018, seguida d'una tendència ascendent en el període 2018-2021, amb una reducció significativa fins a 2024 (gràfic 8.5).

En el quadre 8.6 i en el gràfic 8.6 s'arreu l'evolució mensual de la desocupació registrada en 2023 i 2024, desagregat per sexes i províncies. El gràfic 8.7 reflecteix l'evolució mensual de la desocupació agrària en la C. Valenciana per sexes en 2023 i 2024.

Finalment, el quadre 8.7 reflecteix l'afiliació a la Seguretat Social dels treballadors del Complex Agroalimentari (CNAE 01, 02, 03, 10, 11 i 12) i del total de l'economia desagregades per sexes i distribuïdes per comarques. Les dades són subministrades per l'Institut Valencià d'Estadística sobre la base de l'explotació estadística dels Comptes de Cotització i Afiliacions a la Seguretat Social. La mitjana anual s'obté a partir de les dades d'afiliació de l'últim dia del mes, de cada un dels trimestres de 2024.

En la Comunitat Valenciana, la xifra de treballadors del Complex Agroalimentari afiliats a la Seguretat Social en 2024 va ser de 112.017 persones, dels quals 76.703 van ser hòmens i 35.315 dones. Estes xifres demostren el sota percentatge d'afiliació de les dones en este sector, ja que van representar el 31,5% del total, mentre que en el conjunt van suposar el 46,7% del total.

El detall d'afiliació a la Seguretat Social dels treballadors del sector agrari i de la indústria alimentària es mostra en el quadre 8.8. El règim majoritari d'afiliació dels treballadors del sector agrari va ser el Sistema Especial Agrari, el 68,6% d'afiliacions es va enquadrar en este règim. Mentre que en la indústria agroalimentària el majoritari va ser el Règim General (94,2%).